

Štev. 8. Leto 3.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnštvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpin in organizirajte se vsi v USŽJ

Delavski praznik: 1. Maj.

Samo dva tedna sta še, ki nas delita od našega največjega in najsvetejšega praznika dela. Prvi Maj, to je ta naš delavski praznik, delavska Velika noč, katerega mi ne praznujemo zato, ker se naj takrat ne dela in bi hoteli ta dan počivati. Nego mi ta dan ustavljamo delo in stopamo iz tovarn, delavnic in zavodov zato, da manifestiramo, da pregledamo svoje vrste in da pri tem zahtevamo naše pravice: Popolno izvedbo 8-urnika v vseh delavnicah, tovarnah in zavodih, a 6-urni delovni čas v takih delavnicah in tovarnah, kjer je delo zelo naporno in zdravju škodljivo.

Celih 39 let se vodi trda in težka borba internacionalno organiziranega proletariata v vseh kulturnih državah za 8urnik, ali cilj še v celoti ni dosežen. Še vedno se dela po 10, 12 in več ur na dan in tudi tam, kjer se na papirju priznava 8-urnik, kar je posebno vidno na železnicah.

Vlade kapitalističnih držav se protivijo ratificirati vašington. konvencijo o 8-urniku, ki obvezuje vse države, ki so članice Društva narodov, da upeljejo 8urnik. Kapitalistični razred, in četudi je maloštevilen, vendar je močan, ker je izborno organiziran in lahko vsled te dobre svoje organiziranosti drži vso oblast v svojih rokah. Tudi Jugoslavija ni ratificirala vašingtonske konvencije o 8-urniku, a vlada ne spoštuje niti lastnega zakona o zaščiti delavcev, a posebej njegove navedbe o 8-urniku. Kapitalistični razred v Jugoslaviji, ki je tudi dobro organiziran, to dobro zna in dela na vse načine, da se delovni čas podaljšuje na 10, 12 in več ur na dan in da se dela noč in dan. Plače pa so tako mizerne in nizke, da ne zadostujejo niti za vsakdanje, najnujnejše potrebe. Ali kapitalističnemu razredu je postranska stvar zdravje in človeško dostojanstvo delavca.

Da bi bil pri nas delavski razred trdno organiziran v svojih razredno-bojevnih strokovnih organizacijah, bi se kapitalistični razred ne smel tako igrati z njim. Železničarji, ako bi vsi, kakor eden stali v vrstah razredno-bojevnih organizacij »Uje-

dinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«, bi svoj mizeren položaj zelo izboljšali. Saj se čuti in opaža že sedaj, ko »Ujedinjeni Savez Železničarjev« s svojim, za današnje organizacijske razmere v Jugoslaviji največjim številom članov dela uspehe in preprečuje še večje izkoriščevanje. Zato mi železničarji na praznik Dela, Prvega Maja, poleg manifestacije za 8-urnik zaslučimo rokave in organizirajmo kolikor največ mogoče neorganiziranih in v napačnih organizacijah se nahajajočih sotrpilnov.

To bo za nas veličasten delavski praznik in naš ponos. Pokazali bomo, da smo člani velikega proletarskega razreda, ki vstaja iz senc hlapčevstva in suženjstva k človeškemu dostojanstvu. Zato je postal tudi Prvi Maj, delavski praznik, simbol vstajenja in prerodenja. Ko se je praznoval prvič leta 1890, je bil sijajen, solnčen dan in udeležba delavcev je presegla vsa pričakovanja. Kot z enim sunkom so se dvignile dotlej potlačene proletarske mase. Praznik je bil tako splošen, da je počivalo delo celo v najoddaljenih kotih. Čut internacionalne solidarnosti je manifestiral z vso odločnostjo. Delavci so s svojim prvim delavskim praznikom izsilili svobodo gibanja tudi napram oblastem. Policijska in birokratska samovolja je bila zlomljena, kajti Prvi Maj je razvil toliko moči in odločnosti da so se ob železnem naporu delavcev razbili vsi poskusi za uporabo stare preganjalne prakse.

Prvi Maj 1890 je oživotvoril v množicah veliko misel. Postati človek, svoboden, ne človeku volk, nego sodrugu sodrug.

Zato, železničarji, naj bo letošnji delavski praznik, delavska Velika noč, Prvi Maj, veličastna manifestacija proletarske solidarnosti. Delo naj počiva, kjer je to na železnici le mogoče. Ta dan bodi simbol srečnih in velikih dni proletarske bodočnosti, simbol moči svobodnega človeka in svobodnega človeškega duha.

Pozdravljen Prvi Maj!

Glavna skupščina bolniške blagajne v Beogradu.

Letošnja skupščina bolniške blagajne, ki se je vršila 18. in 19. marca 1928 v Beogradu, je zopet razkrila dvojno igro gospodov Zvezarjev, ki so seveda smatrali za potrebno, zlasti za Slovenijo, da odvrnejo od sebe odgovornost, oziroma da zaprejo svojemu članstvu oči, napasti naše sodruge v upravnem odboru bolniške blagajne v Ljubljani, češ, da so poldrug milijon dinarjev prihranili, to je odtrgali delavcem, da bodo šli v Hipotekarno banko v Beograd.

Nujna potreba je, da se to dvojno igro enkrat razkrinka, ker nikakor ne gre, da bi se v Ljubljani glasovalo za gotove predloge in sklepe, v Beogradu pa so gospodje, člani iste organizacije, te sklepe odbili in predloge zavrnili.

Na glavni skupščini je centralni upravnik prečital poročilo upravnega odbora, h kateremu je s. Kitek izvajal sledeče:

»Poročilo centralnega upravnega odbora je izraz posebnega dualizma med šefom socialno-humanitarnega odseka v ministrstvu saobračaja in glavnim (centralnim) upravnikom strogo centraliziranega bolniškega fonda. Ta gospod združuje v sebi dve funkciji. On upravlja fond samoderžno in vrši zajedno kot organ ministra tudi kontrolo nad seboj. Upravljanje imetja bolniškega fonda mu pravilnik prizna in mu tudi mi priznavamo, ali uprava sama je po tistem pravilniku paritetna. Donos k fondu je predvideno enak s strani delodajalca (saobračajne drž. ustanove) in delojemalca (uslužbenci). Uprava je predvideno z obeh strani enaka (paritetna), dočim je upravljanje (eksekutiva uprave) v duhu zakonodajalca centralno in vsled tega izvršljivo v imenu delodajalca po centralni upravi (soc. hum. odseku v ministrstvu). Pomotno delodajalec reklamir-

ra zase ne le upravljanje, temveč tudi upravo. Nekaj dokazov naj to trditev podkrepi. Ljubljanska oblastna uprava, ki je v svojem delokrogu tudi paritetna, je sklenila za zdravljenje svojih članov v toplicah poravnati vse stroške, centralna uprava pa samoderžno v kršitvi paritete dovolila v to svrhu dnevno le 15 Din. Prav tisto smo doživeli v pogledu zdravljenja naših članov na Golniku. Kriminalno je, da naš delodajalec glede vplačil v bolniški fond za delojemalca zaostaja. Tu je opozoriti centralno upravo, da je nje naloga krivce izslediti, kar jasno izhaja iz besedila naredbe za bolniški fond (glej § 10, točko 13.). Dokler bodo centralno upravo vodile nizke, trivialne in vulgarne misli, ostane bolniški fond za člane mučilnica. Centralna uprava si mora z visoko miselnostjo prizadevati v razumevanju paritete doseči heroično izčrpanje zakonitih določil v prid članov. Že samo to prizadevanje bi moglo saj moralno članstvo uzadovoljiti. Človeku življenje olajšati, ga pred obolenjem obvarovati, je naloga bolniškega fonda, ne pa dajatve fonda materialistično-cinično manjšati, rezervni fond večati, ter tako z delavstvu pridržanimi vsotami nagrade raznih bančnih direktorjev večati. Poslednje se more goditi le ob nasilju in diktatorstvu, v kršitvi upravne paritete, kar se more kvalificirati kot demoralizujoče, tako za tistega, ki to izvršuje, kakor za tistega, nad komur se to izvršuje. Priporočamo centralni upravi geniusa, tiste najvišje duševne sile, ki ne dopušča, da bi udarce usode le pasivno prejemali, marveč zahteva, da našo usodo sami ustvarjamo in oblikujemo. Despotizem mora iz centralne uprave izginiti in nastopila bo v njej po zakonodajalcu zamišljena pariteta.»

Za njim je govoril g. Bakšič in s. Bahun, ki je kritiziral nedelavnost in ugotovil, da ni bilo nikakega napredovanja. Dom v Dubrovniku je stal prazen, skupno se je zdravilo 57 članov. Kaj nam koristijo domovi, če se jih železničar s 15 Din ne more poslužiti.

K poročilu in delu centralnega upravnega odbora so naši sodrugi stavili sledeči predlog:

»V imenu izvoljenih delegatov iz ljubljanske oblastne uprave protestiramo proti gaženju z naredbo z jamčene avtonomije oblastnih upravnih odborov ter obsojamo delo centralnega upravnega odbora bolniškega fonda, ki je omejil dajatve v škodo zavarovanega osebja, znižal prispevke za zdravljenje v sanatorijih, kopalnicah in toplicah, odredil, da se provizionistov in miloščinarjev ne sprejme v članstvo bolniške blagajne kot fakultativne člane ter ni izvedel sklepov glavnih skupščin glede izmene pravilnika. Preostali denar bolniškega fonda se nalaga v Hipotekarni banki proti nizkemu obrestovanju ter služi v prvi vrsti le interesom privatnih kapitalistov, med tem ko delavstvo ne dobiva od bolniške blagajne onega, kar je z jamčeno z naredbo.

Z ozirom na prednavedeno sedanjemu centralnemu upravnemu odboru ne moremo izreči zaupnice ter zahtevamo, da v bodoče sklepe oblastnih upravnih odborov, ki so narejeni v interesu članstva, potrdi in oblastnih upravnih odborov ne ovira v delu.»

Pričakovali smo, da se bodo ostali delegati pridružili našemu stališču in res delali za interese osebja, zlasti delavcev in profesionistov, a smo se pri tem kruto varali. Ponavljala se je zopet stara igra: gospodje so se sicer pro forma napadali med seboj (da bi izgledalo, kako se bore za interese železničarjev), končno pa so glasovali za vse oficijelne predloge in reducirane proračune ter proti predlogom, ki so jih stavili naši sodrugi v interesu vseh železničarjev, zlasti pa železničarjev iz Slovenije.

Za naš gornji predlog je glasovalo le 6 delegatov in sicer ss. Kitek, Bahun, Baraga, Krajnik in Kovač ter g. Bokšič, kurjač iz Ljubljane. A vsi ostali gospodje pa proti. Prišel je nato na vrsto buđet za leto 1928-29, v katerem se je črtalo ljubljanski oblastni upravi cele štiri milijone.

Naši sodrugi so podvrgli postopanje centralne uprave ostri kritiki ter so med drugim energično protestirali proti temu, da se je iz našega proračuna črtalo prispevek za zgradbo okrevališča v Kranjski gori ter da se od uprave ne iztirja istega prispevka kot ga morajo plačati člani.

S. Bahun je še specijelno apeliral na ostale delegate, da glasujejo za postavitev okrevališča v Kranjski gori. Naši sodrugi so stavili pri proračunu predlog:

»Glavna skupščina skleni, da razpolagajo z odobrenimi proračuni oblastne uprave samostojno, da v slučaju potrebe same odločajo o virmanih med posameznimi partijami in da o tem le obveste centralno upravo radi knjiženja. Eventuelni presežek (prihranek) dovoljnega letnega proračuna naj se plodonosno uporabi v dotični oblastni upravi za omiljenje stanovanjske bede, graditev okrevališč, bolnic itd.»

Hoteli smo s tem doseči to, da bi preprečili nadaljno sabotažo naših sklepov, da bi članom lahko dali one ugodnosti, ki jim grede ter da bi event. preostanek lahko porabili doma v Sloveniji za zgraditev okrevališča. Tu so gospodje delegati, zlasti Zvezarji, pokazali svojo pravo barvo. Ostro so kritizirali proračun in centralno upravo, ko pa je prišlo do glasovanja, so glasovali za isti proračun in s tem proti našim predlogom in proti postavitvi okrevališča v Kranjski gori.

Energično protestiramo proti temu, da je centralna uprava črtala iz našega predloga izreden prispevek za zgraditev okrevališča v Kranjski gori. Ako se je lahko vrglo 10 in 10 milijonov za razna kopalnišča, razbite hiše in vinograde po Dalmaciji, Srbiji in deloma Bosni, ako se je dovolilo dečje zavetišče v Zagrebu, moramo smatrati to gesto centralne uprave in glasovanje delegatov kot znak nasprotstva proti slovenskim železničarjem in proti najboljši poslujoči oblastni upravi ne glede na to, da so slovenski železničarji že z ozirom na prejšnjo svojo vzgojo v kulturnem in socialnem oziru višje stoječi in ne morejo pristati na to, da bi se jih v teh pravicah nasilno izenačilo z onimi, ki danes ne čutijo še tako veliko potrebe. Mi zahtevamo, da se tudi te vzgoji. Povdarjamo, da naj bo glavna skupščina najvišji forum, ki naj res odločuje in sklepa, iz dosedanje prakse pa je razvidno, da sklepa in

Prvi maj naj bo enotna mogočna demonstracija za osemurni delovni čas!

Proslavimo prvi maj enotno in z mogočno manifestacijo za svetovno razorožitev. --- Doli z vojno!

odloča le centralna uprava (minister šabračaja), glavna skupščina pa ima edino nalogo prikriti.

Javno ugotavljamo, da so proti kršenju naših pravic, proti črtanju našega proračuna in za postavitev okrevališča v Kranjski gori in za avtonomijo oblastnih upravnih odborov glasovali le naši sodruzi **Bahun, Baraga, Krajnik, Kitek in Kovač** ter od kurjačev Bakšić.

Kje so ostali gospodje Zvezarji? Zakaj niste nastopili za pravice železničarjev? Na podlagi tega Vas bo sedaj delavstvo obsodilo!

Gospodje Zvezarji! Vprašamo Vas, kako naj se imenuje ljudi, ki danes glasujejo za gotove predloge, jutri pa so proti temu?

Kaj je z onimi predlogi, ki smo jih sprejeli v Ljubljani? Kaj je s sprejemom **provizionistov in miloščinarjev v bolniški fond?** Kdo je odbil sklep, ki smo ga naredili v Ljubljani? Kaj je s spremembo pravilnika in sklicanjem izredne skupščine, ki bi se imela vršiti že lansko leto?

Sodruzi železničarji! Naredite si točno sliko in presodite, kdo res dela za Vaše interese in kdo pa Vas izigrava. Ne dajte se voditi za nos od gotovih gospodov, ki imajo za Vas lepe besede, v resnici pa Vam dajejo udarce, ampak postanite moške in stopite vsi v močno bojovno fronto »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«!

ono malo zakonskih odredbi, koje osoblje neštó daju. Ma da tih odredbi ima malo, pa i one su stvar samo na papiru, dočim u zbilji ih se ne provodi niti poštuje. Zakon nije glede dopusta predvidio nikakva ograničavanja, nikakve minimume ili ih vezao sa nekim naročitim kreditima ili »interesima službe«. Ako bi osoblje bilo toliko svijesno i kuražno, da zakidane dopuste utuži, Direkcija bi ih morala podijeliti ili ih pako u novcu namiriti. Da osoblje to ne čini krivo je samo i razlog tome leži u njegovoj slabosti i neorganizovanosti, što opet direkcije i ministarstvo iskorišćuju i svojevóljno lišavaju železničare njihovih vrednih i važnih tekovina. Osoblje se ne buni, ono pušta da mu sudbinu u potpunosti kroji poslodavac, a on je ne kroji za osoblje već za sebe. Svi železničari neka znadu i neka si zapamte, da će ovakva kršenja stečenih prava i korisnih tekovina trajati tako dugo, dok se ono ne organizuje i ne bude spremno, da se ih čuva i brani. Ne

Železničar mora imeti jednake živce. Stalno uživanje prave kave pa jih uničuje. Skrbna žena kuha zato za zajutrek žiko ki živce naravnost pomladi. Ime »Žika« zadostuje. Napišite to ime v nakupovalno knjižico in dobite pravo žiko v rdečih zavitkih.

mariti za sve to znači isto, što dati vuku da čuva ovce. On će ih požderati. To će se desiti i sa dopustima, ako će nam ih Direkcije dijeliti po svojem nahodjenju.

Protiv ovakve samovlade i nepoštipavanja zagaranovanih prava železničkom osoblju, mi dižemo naš odlučni glas protesta. Tražimo isto vreme, da se zakonom zagaranovana prava železničkog osoblja striktno poštuju, jer Zakon je Zakon i ne smije biti tek bezvrijedna hartija papira. Ako ga mora poštivati osoblje, moraju ga i svi pretpostavljati.

Za krov nad glavom.

Kućevlasnici i kapitalisti trude se, da izhode od vlade odluku, po kojoj bi svaka zaštita stanara od maja o. g. imala potpuno prestati. Oni žele, da od maja o. g. potpuno slobodno raspolazu sa svojim kućama, nabijajući cijene stanovima po volji, izbacujući iz stana i primajući u stan koga im se sviđi. U svojim nastojanjima oko izvojenja takove odluke kućevlasnici i kapitalisti su vrlo bezobzirni.

Protivno težnji kućevlasnika vode borbu i stanari, kojoj je cilj, da se zakonska zaštita stanara i dalje produži. U tom smislu podnešen je i predlog u Narodnoj Skupščini od socijalističkog poslanika druga **Petejana**, u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i mnogim drugim mjestima stanari održavaju skupštine i traže produljenje zakonske zaštite stanara. Tako je skupština stanara u Zagrebu jednodušno riješila:

1. Skupština jednodušno prihvaća i podržavlja predlog projekta novog zakona o stanovima, kojeg je podnio socijalistički narodni poslanik **Josip Petejan**, a čiju je hitnost Narodna Skupština izglasala, zahtijevajući od vlade i Narodne Skupštine, da

isti bez ikakvih pogoršanja usvoje i ozakone;

2. da vlada kroz Narodnu Skupštinu donese zakon po kome se stavlja u dužnost državi i većim gradskim općinama da do kraja 1930. godine sagrade dovoljan broj zdravih i jeftinih radničkih i činovničkih stanova, u koje bi se mogli useliti svi oni siromašni beskućnici, koji će krajem 1930. godine biti izbačeni na ulicu. Sredstva za zidanje ovih stanova imala bi se dobiti putem investicionih zajmova u inozemstvu;

3. da država i veće gradske općine pomažu privatnu inicijativu za podizanje malih stanova dodijelivanjem dugoročnih zajmova sa malim interesom.

Samo se na taj način može radikalno riješiti ovo važno pitanje i odkloniti teški socijalni sukobi.

Skupština poziva radnike i namještenike, da se organizuju u svoje klasne sindikalne i političke organizacije, jer je to jedini put da radnička klasa dođe do svoga prava.

Ovim zahtjevima zagrebačkih stanara priključujemo se i mi i tražimo, da ih se neostupno uvaži. Ako se pak to neće htjeti učiniti i ako će vladi kućevlasnici biti preči, tada neka se železničarima i svim ostalim državnim službenicima povise plate za toliko, za koliko će im kućevlasnici povisiti stanarine.

Direkcija ne poštuje Zakon.

»Direkcija državnih željeznica Zagreb Br. 6312-B-1928 30. marta 1928.

Oblasnom Sekretarijatu Ujedinjenog Saveza železničara Jugoslavije Zagreb.

Na Vaš dopis od 1. II. o. g. kojim intervenirate u pogledu puštanja na dopust službenika stanice Zagreb-Sava obavješćujemo Vas, da se odvijanje dopusta u prošloj godini obavljalo u duhu izdatih naredaba po kojima je bilo određeno, da se dopusti imadu u interesu službe i u okviru kredita svesti na minimum.

Konačno nam je primijetiti, da je osoblju stanice Zagreb-Sava, koje je molilo dopust u prošloj godini, bilo podijeljeno poprečno 50% dopusta, jer veće podjeljivanje dopusta nije bilo moguće radi interesa službe, a niti bi odgovaralo principu štednje, koja se svakom zgodom po višim našim oblastima naglašava kao potreba.

Direktor Ing. Trebinjac.

Ovako Direkcija. A Zakon o saobraćajnom osoblju, čl. 93. jasno veli ovo: »**Službenici imaju svake godine pravo na odmor.**« Dakle imaju pravo, nema nikakve ograde. Sva ograda je u tome, što je starešini dano da odlučuje, »kada će koji službenik moći upotrebiti svoje odmor.« **»Ako službenik iz službenih obzira ne bi mogao u jednoj godini iskoristiti svoj odmor, ima prava da taj odmor iskoristi najdalje u drugoj godini.«** Iz ovih zakonskih odredbi jasno slijedi, da je odmor službenika zagaranovan i da tako dugo, dok su te zakonske odredbe na snazi, taj se odmor nemože uskratiti. Pa ipak ga uskraćuju!

Iz ovog odgovora Direkcije jasno proizlazi, kako se ne poštuje i krnji

Kdo zadržuje volitve delavskih zaupnikov?

Intrige proti volitvam. — Uvesti se hoće izvoljene in imenovane zaupnike.

Že nad en mesec je preteklo, kar je generalna direkcija izdala odlok, da se imajo v vseh delavnicah, kurilnicah in sekcijah izvesti volitve delavskih zaupnikov. Savez železničarjev je šel takoj na delo, postavil volilne odbore in ukrenil vse potrebno, da se volitve izvrše. Inšpekcija dela je v posameznih krajih volitve že razpisala, a gospodje načelniki nočejo dati imenika delavcev na razpolago, češ da nimajo še nobenega odloka direkcije, da se volitve sploh smejo izvršiti.

Zasledovali smo celo zadevo in prišli do nezasišanih razkritij.

Direkcija je stala vedno na stališču, da zaupnikov ni potreba, ker to bi kršilo »disciplino«; sedaj pa, ko je izšel odlok, da naj se zaupniki volijo, naenkrat ne ve, kdo je kompetenten te volitve voditi: ali inšpekcija dela ali direkcija. Čudimo se gospodom na direkciji, če ne vedo, da eksistira v državi SHS zakon o zaščiti delavcev in da so bila pod št. Z. R. br. 11.979-IV od 23. dec. 1927 izdana točna navodila za volitve delavskih zaupnikov. Vendar zajec ne tiči v tem grmu, ampak čisto drugod. Gotove organizacije, ki se ponosno bijejo na prsa, da so le one prave zastopnice železničarjev, ki imajo pretežno večino delavstva za seboj, bi bile pri teh volitvah popolnoma razgaljene, ker so že prve volitve v delavnicah Zagreb, Maribor in Ptuj dokazale, da so si mogle od celokupnih 36 mandatov rešiti le 3, oziroma ako prištejemo še Radićevo organizacijo zraven, 6

mandatov, ter se je torej nad 85 odstotkov delavstva izreklo za razredne organizacije in je obsodilo nacionalne, verske in kategorijske.

To je pravi vzrok, da se volitve odlaga in da se hoće iz delavskih zaupnikov napraviti navadne direkcijske organe. Z vsemi silami se sedaj dela na to, da bi generalna direkcija predpisala posebne zaupnike za železničarje in sicer na ta način, da bi se polovico zaupnikov volilo, drugo polovico pa bi delodajalec imenoval, tako kot imenuje v bolniški blagajni polovico odbornikov in predsednika.

Zavedno delavstvo energično protestira proti tem nakanam gospodujočih ter bo podvzelo vse korake, da se bodo zaupniki svobodno izvolili in ne imenovali.

Sodruzi v kurilnicah in sekcijah! Na delo! Za uspehom razredne organizacije pri volitvah v delavnicah mora priti Vaš uspeh v kurilnicah in sekcijah. Vsak dan odlaganja volitve in delanja intrig mora naše vrste ojačati. Sleherni delavec mora sedaj izpregledati igro upravnih organizacij, ki molče in niti s prstom ne ganejo, ko gre za pridobitev ene ob podržavljenju ugrabljenih pravic, ko gre za delavske zaupnike.

Železničarji! Edin uspešen odgovor na intrigantstvo je: Vsi v »Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije« — vsi na delo, da bodo izvoljeni delavski zaupniki res pravi razredni zastopniki delavstva in ne lakaji delodajalcev!

„Vstanite sužnji iz prokletstva!“

(Kako je nastala »Internacionala«.)

Po delavnikih je stal **Adolphe Degeyter** (Dežajte) pri nakovalu. Zaposlen v neki železarni v Lilu, je stremel po osvoboditvi iz vsakdanjega suženjstva najemnega dela. To stremljenje je naredilo, da je on, od narave zelo muzikalno nadarjen, uglasbil pesem, ki je danes pesem svetovnega proletarijata.

Mnogi so se že zaman vpraševali, kako je nastala »Internacionala.« Delavski list »Réveil du Nord«, kate-rega je tudi Degeyter čital dnevno, prinaša sedaj poročilo, kako je rojena ta naša himna.

V nekem socialističnem časopisu je izšla najprej pesem:

»Debout les damnés de la terre.«

Spešnil jo je **Pottiers**. Kakor mnogo drugih, ki so čitali to pesem, je navdušila tudi **Delory-a**, voditelja socialistov in poznejšega poslanca in predsednika občine v Lilu. Na mnoga njegova vprašanja, kdo bi znal ugla-

biti to pesem, je njegov prijatelj **Bergot** odgovoril:

»Ako kdorkoli to zamore, bo to sodrug Degeyter.«

Še tisti večer je odšel **Bergot** k Degeyteru in mu dal besedilo »Internacionala«, naj ga uglasbi. Počasi kakor bi zlogoval, je čital Degeyter besedilo »Internacionala«. Čital ga je še enkrat in še enkrat, počó neko melodijo. Besedam se je pridružil ton, a stihu ritem: navdušen in močan ritem »Internacionala«. Minila je noć in skladba je bila gotova. Ko je prišel drugi dan **Bergot**, mu je Degeyter že pel in igral gotovo »Internacionala«.

»Lepše mi dosedaj še ni uspela nobena pesem«, je moral sam priznati.

Že v nedeljo je pel z grupo svojih prijateljev »Internacionala« v strankinem lokalnu. Kmalu nato je pelo delavsko pevsko društvo »La Lyre des Travailleurs« v Lilu »Internacionala« na koncertu. Poslušalci so jo pozdravili z burnim navdušenjem.

Svojo popularnost je dobila »Internacionala« najprej v Franciji leta

1900. Tedaj je na koncu kongresa ujedinjenja, ki je imel narediti konec neprestanim razkolom socialističnih vrst od leta 1882, ves kongres navdušeno prvokrat odpel »Internacionalo«. Od takrat je našla »Internacionala« svojo pot med delavne mase vseh dežel, a Degeytera, njenega skladatelja, pa je stalno zasledovala zla usoda.

Najprej ga je zadela nesreča v družini. Umrli sta mu soproga in mati. Ostal je osamljen. Leta 1914 je napočila vojna in Nemci so zasedli Lile. Degeyter, kot mestni nastavljenec je moral izpolnjevati naredbe nemških oficirjev. Ko je izbruhnila v Lilu epidemija tifusa, je bil proglašen tudi Degeyter za osumljenega, da nosi v sebi klice te bolezni. Bil je zato prisiljen, da se vsaki dan prijavi vojaško-zdravniškemu pregledu. Medtem pa Degeyterja prvi in niti drugi dan po tej naredbi ni bilo k pregledu, dasi mu je zato pretil zapor.

Kaj je bilo?

Skladatelj »Internacionala« — je končal svoje trpljenjapolno življenje. Našli so ga obešenega. To je bilo 15. februarja 1916. Pokopali so ga na

tihem, ker so vojne oblasti na višje povelje prepredile, da bi ga njegovi sodruzi in prijatelji spremili k večnemu počitku.

Zapuščen in neokrašen je bil Degeyterov grob. Vojni grob med tolikimi vojnimi grobovi. Ko je končala vojna, je smatral sedanjí predsednik lilske občine, **Roger Salengro**, za svojo dolžnost, da obišče Degeyterjev grob. Lista pokopanih na južnem pokopališču je dajala sledeče podatke: »Degeyter Adolphe, 57 let, oddelek 18., 6. vrsta, 13. truplo.«

Na tem prostoru je stal trohneć križ z izbledlim napisom na tablici. To je bilo vse. Tu je ležal skladatelj »Internacionala«, bojevne pesmi svetovnega proletarijata.

Danes na Degeyterovem grobu, med obema vitkima jelkama, stoji veliki kameniti spomenik — dar lilskega proletarijata — na katerem se z izklesanimi besedami in z začetnimi notami sporoča, da tu počiva skladatelj rdeće himne. Degeyter bo ostal nepozabljen, dokler bo živela »Internacionala«. In ona bo živela — večno!

Strašna nervoznost se jih loteva.

»Zvezarji« — namreč tista gospoda, ki ga vodijo — so zopet izdali eno številko svojega »Jugoslovenskega železničarja«, da se izbljujejo na nas, seveda tako, da bi izgledalo, da je »Savez« najhujši sovražnik železničarjev ter prijatelj direkcije. Dela samo »Zveza«, a ti prokleti rdeči savezarji pa podirajo. In tako naprej... »Savez« je vedno za to, da se delo presodi pred celokupnimi organiziranimi železničarji, ve pa tudi, da bo onega, ki le z lažjo manipulira, tudi laž pokopala.

Gospodje »Zvezarji«, če hočete kaj denuncirati in imate povod za to, denuncirajte! Zakaj pišete »Ponovno vprašanje direkcije«, ako Vam spovedniki, ki niso in nočejo biti pri Vas organizirani, niso všeč? Ali mislite, da jih bodete z grožnjami pred direkcijo pridobili?

Po progresivni paralizi diši trditev, da je oblastni odbor Ljubljana, kjer imajo večino »Zvezarji« (rdečkarji), prištedil rezervnemu fondu v Beogradu reci in piši 1.500.000 Din delavskih žuljev, katere slovenski železničarji ne bodo nikdar videli.

Tristo hudičev, gospodje stanovski in »nepolitični«, prosimo, »strokovni« organizatorji železničarjev. Odgovorite, gospodje Deržič, Sovre, Juh in Hrabroslav Sever! Odgovorite na to-le:

1. Ali ni oblastni odbor v Ljubljani sklenil nastaviti zobozdravniške v Ptuj, Celju, Novem mestu, Kranju in drugod, da bi se vse zobozdravljenje lahko hitro izvršilo? Zakaj še danes ne funkcionirajo?

2. Ali veste, da je oblastni odbor v Ljubljani sklenil za toplice in za Golnik plačati vse stroške, pa so Vaši gospodje višji zvezarji v centralnem upravnem odboru to preprečili?

3. Ali veste, da smo v oblastnem upravnem odboru v Ljubljani sklenili, da se izplačuj hranarina delavcem, kadar pridejo na centralno ambulanto ter jim službena jednica ne izplača plače? Ali veste, da je Vaš centralni odbor rekel: Ne?!

4. Ali veste, da je ljubljanski upravni odbor sklenil, da so fakultativni člani lahko tudi provizionisti in milošćinarji, da pa je Vaš Beograd zopet rekel: Ne!?

5. Ali ne veste, da je ljubljanski upravni odbor in ljubljanska skupščina že neštetokrat sprejela zahtevno po zvišanju hranarine na 100 odstotkov, a iz Vašega »stanovskega« Beograda ni odgovora!

6. Ali ne veste, da smo sklenili, da naj se sezida zdravilišče v Kranjski gori in da so v Beogradu ravno Vaši delegatje glasovali proti interesom slovenskih železničarjev!

Gospodje Zvezarji! Čeprav ste tako učeni, Vam le povemo, da letos doslej še nismo rabili večjih virmanov, ker smo imeli na vseh partijah zadosti kreditov, ker nismo smeli ravno po krivdi Vašega centralnega upravnega odbora b. f. dati železničarjem tega, kar bi lahko dali in kar smo sklenili. Kričati: »Držite tatu!« je preveč znan in obrabljen trik.

Gospodje Zvezarji! Delavstvo v Sloveniji je zavedno in dela z Vami obračun. Le stokajte: »Iz oblastnega odbora prihaja članarina neredno in da ste v finančnih težkočah.« Obračun bo v kratkem še hujši. Delavnica Maribor Vam je izrekla tako nezaupnico, kot ste si jo s svojim delom zaslužili!

Gospodje Zvezarji! Naša veselica, katere čisti dobiček se bo porabil za vzgojo slovenskih železničarjev, Vas boli! Kaj pa Vaše »plesne šole« (te bodo koristile železničarju) in »večeri« in Vaše veselice. Gospodje, preštejte no Vaše veselice in povejte ljudem, kam ste dali dobiček? Ali ste ustanovili z njim vsaj eno strokovno šolo, ali vsaj eno knjižnico?

Pa starostno zavarovanje delavcev Vam ne da miru?

Ali res hočete, da bo delavec zgubil zadnjo svojo pravico, da bo moral plačevati v fond neznosne prispevke (država pa le kolikor bo mogla), da pa bo šlo njegovo zavarovanje pot rudarskega zavarovanja?! Ne, tudi tu Vas »Savez« razkrinkava, Vaše namene bo preprečil ter bo preko Vas delal za to, da se tudi generalno direkcijo prisili plačati v fond za starostno zavarovanje najprvo primeren kapital in nato najmanj isti delež kot delavci.

Slovenski delavec je že izprevidel Vašo »prekoristno« delo in Vam v pretežni večini obrnil hrbet, hrvatski in bosanski spregleduje in tudi že beži od Vas.

Igrajte hitro vlogo, ki Vam je odrejena, ker če ne bodete hiteli in igrali takih scen, kot ste jih danes, Vas bo delavstvo predčasno pomedlo.

Član »Saveza«, ki nerad vznemirja prenervozne.

In ravno zopet sedaj, v letu 1928, ko ministruje dr. Korošec z notranjim ministrom, mariborsko kurilnico zasedajo žandarji, ker so železničarjem zaprli živilsko skladišče in jih pred prazniki pustili brez živil in ker so proti temu železničarji protestirali. Nabite puške in nasajeni bajoneti naj nikogar ne strašijo, kakor ni nikogar ustrašila Zaloška cesta.

Spomni se in pomni, proletariat, na dan Zaloške ceste, da je med Delom in Kapitalom brezobziren boj, brez katerega ni zmage.

Žalna manifestacija na ta dan naj pokaže, da so žrtve proletariata za njegovo osvoboditev drage in nepozabne.

Skoplje i Jasenovac. Za izašiljanje delegata na Oblasnu Konferenciju važe isti propisi kao i za Kongres Saveza.

Konferenca će se održavati u prostorijama Oblasnog Sekretarijata, palača Središnjeg Ureda zor. IV. kat., kraj gl. kol., a počet će radom točno u 9 sati prije podne. Svi delegati neka nastoje na vrijeme stići u Zagreb, kako bi Konferencija nesmetano mogla započeti.

Do drugarskog vidjenja u Zagrebu!

Oblasni Sekretarijat.

Srpske Moravice.

Kao što sam obećao, želim ovime u kratko opisati Vam prilike kod toga, jer bi inače mogao izazvati gnjev pretpostavljenih a i mojih suptnika, koji su inače tlačeni i obespravljani isto kao i ja, ali nesvijesni i najviše nacionalno nastrojani spremni su, da zamrže i onoga tko im dobro želi.

Željezničari Srpskih Moravica bez razlike žive bijedno. Jedno uslijed slabe plaće, a drugo uslijed skupoće mesta, u kojem su cijene svima artiklima uvijek nešto veće nego u drugim mjestima. Ima među nama i nekolicina koji neznaju baš za bijedu, nu tih je malo. To su većim dijelom viša gospoda. Toj pak, kako znamo, nigdje zlo neide. Glavni razlog naše bijede u ovom mjestu je nesvijest i međusobna mržnja. Kad bi svi mi bili složni i organizovani u našem savezu, mi bi mogli imati naše zadruge, naše dučane i još koješta više, ali je djavo među nas uneo razdor time, što smo jedni pravoslavni a drugi katolici, jedni Hrvati a drugi Srbi, jedni demokrate, drugi radikali i treći radićevci, pa kako smo tu podijeljeni tako smo podijeljeni i u obrani zajedničkih interesa. Svaki vuče na svoju stranu i svaki hoće da ima naročito pravo. Takvo stanje dobro dolazi svim našim pretpostavljenima, koji su uslijed toga vrlo jaki i rade snama što ih je volja. Tu je razlog i tome, da se naša organizacija nemože ovdje proširiti i ojačati. Terorom i demagogijom vitlaju nad nama žuti, koji željezničare niti mare niti imaju smisla ma za kakovu korisnu djelatnost.

To su kratko prilike kod nas. Nas nekolicina trudimo se, da ih izmijenimo u našu korist, ali to neide brzo. Naše napredovanje ovdje ići će uvijek polaganije, ali zato sigurnije. Ono što će nam prići ostat će u našim redovima stalno. Toliko za sada, a drugi put više.

N. G.

Skupštine i sastanci.

Zagreb.

30. III. održavali su željezničari kolodvora Sava svoj redovni četvrtogodišnji sastanak u prostoriji gostionice »Zlatnom Parovozu«. Dnevni red sastanka bio je: položaj željezničara; izbor odbora podružnice i razno. Sastanak je posjetila većina članova, pa je mogao punopravno odlučivati.

Skupštinu je otvorio drug Kmet. O položaju željezničara referisao je drug Pongračić, osvrnuvši se kot toga najviše na činjenice, koje nam jasno pokazuju kako se željezničare pritšće sve niže i niže. Sa svrhom pritiska na željezničare izdano je u zadnje vrijeme nekoliko okružnica i naredaba, kojima se željezničare svodi lih na pokorničko i vojniku slično roblje, a prelazi se preko svih stećenih i zagarantovanih sloboda međusobnog ugovaranja. Ovo stanje degradiranja imao bi da ozakoni sam zakon, na čijim izmjenama se upravo radi. Poziva sve drugove, da živo i istrajno rade na ojačanju i dizanju organizacije, bez koje nam prijete još veća poniženja. Močnom organizacijom spriječiti ćemo, da nas se dalje i još više ponizuje.

Referatu druga Pongračića slijedila je stvarna i poučna diskusija, u kojoj su sudjelovali drugovi: Serežin, Sotlšek, Štok Fr., Richter, Kmet i drugi. Drugovi se žališe što im se ne podijeljuje odijela niti isplaćuje zagarantovani paušal, što se zakida dopuste, ne podijeljuje zagarantovane slobodne dane u mjesecu, mjesto dobrog postupka osoblje doživljuje globe i šikanacije svake vrste. Tako se globilo veći dio željezničara sa 10 i 15 dinara radi toga, što posle teškog noćnog rada nisu došli na školski zapisnik. Bilo je žalba i na potšefa stanice, koji sa osobljem grubo postupa, psuje ga i kune mu boga, a kad to učini niži službenik, poziva ga se na odgovornost. Neki činovnik šikanirao je cijelu partiju samo radi toga, jer su bili išćupani neki trsovi na stanici, o čemu od osoblja nitko nije ništa znao. Jednom drugu, kad

je molio dopust radi porodjaja, odgovoreno mu je, da dopust nemože dobiti a djecu neka metne u »gajbu«. Itd. Sve ove šikanacije izazivaju kod namještenika razumljivo ogorčenje. Svi oni traže, da se poduzmu koraci kako bi se ovaj grubi sistem obuzdao.

Sastanak se još zabavio izborom novog odbora za podružn. kolodvora Sava, pa su jednoglasno izabrani: Levonik i Nipič predsjednicima, Vrbanc i Podkubišek tajnicima, Sotlšek blagajnikom. Kao odbornici: Hanin, Antončić, Richter, Praznik Anton, Serežin, Štok Stanko i Sagadin.

Posle ove skupštine i izbora odbora podružnica će se brzo konsolidovati i svoju djelatnost još više pojačati. Drugovi odbornici treba da podju na živali rad, na dizanje organizacije, koja je jedina kadra, da izliječi sve one nevolje, sa kojima se osoblje svakodnevno sukobljava.

Vrhovine.

U nedelju 25. III. održan je u ovoj podružnici dobro uspjeti željezničarski sastanak. Pored hladnoće i nevremena prostorije gostione Čičak bile su dupkom pune drugova željezničara.

Sastanak je počeo oko 9 sati prije podne. O općem položaju željezničara i o organizaciji opširno je govorio drug Pongračić iz Zagreba. Kako su pretežni posjetioci sastanka bili radnici, to se je najviše zadržao na položaju radničkog osoblja, naročito gledom na stanje stvoreno novim Pravilnikom. Po odredbama istoga moći će se i nadalje radnike šikanirati besplatnim dopustima, dugim radnim danom, malom zaradom itd. Isto tako i odredbe o penzionom osiguranju, za kojim veliki dio željezničkih radnika sve više teži, takove su, da željeznički radnici s njima ne mogu biti zadovoljni. U penzioni Fond će ih se primati tek pošto će dulji broj godina provesti na radu, a u penziju polaziti će tek posle potpune iznurenosti. Malo će biti radnika, koji će dočekati 80 postotnu penziju, koja je predviđena nakon 40 godina teškoga rada. Pod današnjim prilikama i kod današnjih plata pitanje je, da li se uopće može sačekati tolika starost! Kao što je stvoreno teško stanje za radnike, slično sa namjera stvoriti i za imenovano osoblje, čija Pragmatika se upravo preradjuje. I tome osoblju oduzet će se od plata, dopusta i raznih drugih prava, ostavljajući mu kod toga samo dužnosti.

Ova razlaganja bila su vrlo pažljivo saslušana. Isto tako kraj govora, u kojem su drugovi upozoreni na činjenicu, kako su sva ta pogoršavanja i smanjivanja prava samo posljedica nehajnosti i neborbenosti željezničara samih, od kojih se većina za sebe uopće ne brine. Većina željezničara uopće ne mari za svoja prava niti vodi brigu, da si svoju egzistenciju poboljša. Oni puštaju, da im kruh režu gospoda iz direkcija i ministarstva, a oni ne režu kako bi to željezničari htjeli i koliko bi im trebalo, već koliko se njima sviđi. Da će željezničari pod takvim okolnostima ostati uvijek gladni, to je sigurno. Tko ne želi ostati gladan, gol i bos, mora se organizovati i kroz organizaciju nastojati, da si položaj poboljša. Tom uputom svršio je i sastanak, a svi prisutni razišli su se odlučni u vjeri, da im samo organizacija u teškom životu pomoći može.

Perušić.

Lička pruga se budi! Posle Vrhovina, Knina i Splita, prokljajala je klasna svijest i među željezničarima Perušića. Bijeda i bespravljama daju jedino mogućim posljedicama: i u onim najzaostalijim mjestima, gdje inače svijet živi mirno i spokojno, prodire ideja, da je nužno stati na branik svojih ugroženih prava. Vrijeme je pokazalo, da se radnik i namještenik nema od nikud nadati kakovom poboljšanju, ako se sam za isto ne bori. Zar nisu naši željezničari bili upravo svestrano već izvarani! Treba se sjetiti onih

24. april 1920.

Bliža se zopet dan, ko je za časa ministrowanja dr. Korošca s prometnim resorjem krvavela Zaloška cesta od človeške krvi in je 13 življenj, delavskih življenj, upihnilo morilno orožje žandarjev, in 13 trupel se je valjalo po cestnem prahu.

Ta dan, z davki, z brezposelnostjo, z gladjo in brez pravic bičano delavstvo se spomni, da je tvoja rešitev v sklenjenih vrstah; spomni se, da je na ta dan bilo ustreljenih kruha in človeških pravic zahtevajočih trpinov!

Vijesti Oblasnog Sekretarijata Zagreb.

Oblasna konferenca.

Kao što je cirkularom i pozivom u »Ujedinjenom Željezničaru« izvješteno, 22. aprila održavati će se u Zagrebu Oblasna Konferencija delegata sviju podružnica, koje organizaciono i agitaciono spadaju pod Oblasni Sekretarijat u Zagrebu. Svoje delegate izašilju na ovu Konferenciju slijedeće podružnice: Zagreb, Sisak, Bjelovar, Nova Gradiška, Brod, Indijija, Pavlovac Dražica, Bujbujarci, Vrhovine, Perušić, Knin, Split, Beograd, Niš, Vel. Bečkerek,

mnogih obećanja raznih političkih ljudi i stranaka, pa obećanja pretpostavljenih i konačno žutih narodnih željezničara, a od svega toga nema ništa. Željezničari su potpuno ostali na cjedilu i preostaje im još jedino, da se sami stave na branik svojih prava. A to će oni i učiniti. Ništa ih u tome neće moći smesti.

25. III. po podne održali su željezničari Perušića vrlo dobro posjećen i uspješni sastanak. Nanj su došli svi, koji teže ka boljem životu i kojima nije svejedno, kakova će ih sudbina pod stare dane stići. Na sastanku je govorio drug Pongračić iz Zagreba. Bio je vrlo pažljivo saslušan. On se je naročito trudio, da pojasni svima smisao organizacije i zašto i željezničari moraju biti organizovani. Obzirom na raznovrstnost poslova, na mnogobrojnost namještenika i kompliciranost poslodavca, željezničari će moći da regulišu svoje službene odnose samo onda, kad će biti čvrsto međusobno povezani svojom brojnom organizovanošću. Današnji sve gori položaj ima najviše uzroka u nehajnosti i slabosti osoblja samog. Čim uspijemo odstraniti te mane kod većine željezničara, položaj će se iz temelja izmijeniti i popraviti. Zato svi oni, koji ozbiljno teže popravicu svojeg stanja, moraju se organizovati i kroz organizaciju se boriti.

Za ova razlaganja pokazali su svi prisutni ljepo razumijevanje. Zaključeno je bilo, da će svi živo pokolice pridju u organizaciju. Drugovi Nikšić, Kolak, Štimac, Marešić i Plivelić preuzeli su naročito zadatak, da u tom pravcu rade. Ima najljepših izgleda, da će u oni u svojem zadatku potpuno uspjeti.

Beograd.

Ustanovila se je podružnica Ujedinjenega Saveza Željezničarjev Jugoslavije v Beogradu. Vse dopise in vprašanja v železničarskih zadevah naj se pošilja na naslov: Pododbor Ujedinjenega Saveza Željezničara, Beograd, Sumadijska ul. 16.

Vestnik sekretarijata Ljubljana.

Provociranje delavstva v kurilnici Maribor.

Zadnjega marca so se izplačevali delavcem v kurilnici Maribor premije, ki so bile zopet za 30 odstotkov reducirane, kar je povzročilo med vsem delavstvom ogromno razburjenje, ker je skoro istočasno prišel odlok, da se skladišče živil zapre, delavci pa so za živila dolžni dva meseca za nazaj ter niso prejeli nikakih prejemkov.

Razburjenje pa je še povečalo dejstvo, da se še niso izplačali oni odtegljaji delavcem, ki jih je direkcija zaplenila, **dasi so bili last delavcev**, za kritje deficita, ki ga je povzročil računovodja Rojko.

Delavstvo je hotelo vsled teh točk posredovati pri načelniku, ki pa jih je zavrnil, da z vsemi ne bo razgovarjal, ampak naj pride samo en par delavcev k njemu. Kurilnica Maribor še nima **izvoljenih delavskih zaupnikov** in kaj se pravi v takih slučajih iti k načelniku in v imenu delavcev govoriti, imamo zgled **na odpustu s. Ogrina**, ki se ga je za to, ker je v imenu delavcev govoril, obsodilo, da je hujskal ljudi na stavko ter je bil vržen, **dasi popolnoma nedolžen**, na cesto.

Drugi dan je prišel v kurilnico že zastopnik direkcije inž. Finc, ki je tudi v Ogrinovem slučaju igral glavno vlogo; policija je zastražila pisarne in ko je hotelo delavstvo govoriti z načelnikom in je prišlo v prvo pisarno, je **stražnik št. 148 potegnil revolver**. Inšpektor detektivov je nato vprašal delavce, kaj hočejo in je njih zahteve šel sporočat načelniku, ki je šele na to delavstvu dal skupno z inž. Fincem odgovore, katere bi lahko dal že v petek.

Delo se je nato v redu nadaljevalo, a upravi provokacij še ni bilo zadosti in v pondeljek, ko so delavci zopet prišli na delo, je bila cela

kurilnica zastražena od žandarmrije in policije; začelo se je **zasiševanje delavstva** ter se hoče najti in krivdo naprtiti delavcem.

Mi konstatiramo, da je krivda edino na **strani uprave in vodstva kurilnice**, ki ni do danes še razpisalo volitev delavskih zaupnikov, ni hotelo poslušati pritožb in sicer upravičenih pritožb delavstva ter je celo leto zadrževalo **ugrabljeni delavski denar**, delavcem znižalo premije za 30 odstotkov, istočasno pa zaprlo njih skladišče živil.

Kurilnica Maribor.

Še ne spimo večno spanje. Skrbi nam tarejo glave. Vsak dan smo bolj lačni in še bolj se bojimo novega »Pravilnika«. To in ono je pred nami, pa nikar ne obupajmo. Premoga sicer ni veliko v zalogi, pač pa se nahaja ta na najbolj oddaljenih in najslabših krajih, tako da nam vse to delo zelo otežkoča. Poleg tega je pa razložen po vseh mogočih prostorih. Tudi ozkotirna železnica, ki vodi do teh shramb, je vsa zasuta s premogom. To je bilo tudi za časa zime in je bilo za premikače zelo nevarno, ker je še celo normalni tir bil zasut s premogom ter so se pri nekaterih strojih potrgali petelini. To še seveda ni vse. Imamo eno obliko B-orehovca; tir je bil zasut na obeh straneh. Na eni strani smo bili že trikrat napravili prosti tir. Vsakokrat se nam je zopet zasul. Pa pade gosp. uradniku v glavo, da je na spodnjem koncu bolj stara figura, ker je bil razložen dopolne, na zgornjem pa popoldne. Kakšno je bilo to delo, na obeh straneh garati po prog, tračnicah, žeblih in vijakih, potem pa še vsako lopato sproti nakopati, ker je bilo vse zmrznjeno. Vse se napravi, strojevodja pa čakaj in molči. Mimo premogovnega prostora drži pot iz kolonije v Studence. Mimogredu ljudi se pogovarjajo: »Železnica si je tudi nasadila hmelj; že stojijo štange; bodo zopet imeli lep dobiček.« To ni hmelj, to je ena figura premoga in so mu natakili železne cevi, da bo lahko zrak vdiha, ker brez zraka bi bil še slabši kakor je v resnici. Vendar mi povemo, da mu cevi toliko hasnejo kakor da bi bile kje pod streho lepo shranjene.

Savski Brestovec.

Delavci, kateri imajo 5—9 let službe, in so na sistemiziranem mestu nastavljenca ter od 2—5 let stalno v eksekutivni službi, pa se še vedno ne najde potrebnega kredita, da bi se jih nastavilo, akoravno jim to po zakonu že davno pripada. Ako uslužbenci, oziroma delavci predložijo direkciji prošnjo za nastavitve, se jim po dveh ali treh letih enostavno odkloni z izgovorom »nema kredita« ali pa nema mesta. A kot delavec, ki vrši stalno službo nastavljenca in nima nikakih pravic, pa ima mesto. Tu se vidi, kako naklonjene gospode imamo napram delavstvu pri naši ljubljanski direkciji. Delavci, ki imajo že 1—9 let službe, namesto da bi se jim po prekoračenih službenih letih urnina zvišala, se jim je enostavno za 10 odstotkov znižala, češ, delavci predobro zaslužijo saj vendar dobijo od 600—900 Din mesečno. K temu pa prizadeti predlagajo, naj se eden teh brihtnih glav, ki so pri direkciji, znajde, da nam sestavi mesečni proračun, kako bi on živel s tem denarjem celi mesec. Upam, da bi njemu samemu nič ne preostajalo, tem manj, če ima družino. V pretečenem letu je bil iz naše proge neki delavec na direkciji, da se informira radi nastavitve. Ko je prišel na mero-dajno mesto, mu je neki višji uradnik rekel: »Kaj pa hočete imeti, saj ste lepše oblečeni kakor pa jaz?« Tu se vidi, kako se iz delavca norca brijejo, ako vidijo na delavčevi glavi povečeno staro klobeto še iz Mojzesovega časa. Pripomniti pa moramo še nekaj: Leta 1925, ko je še bil prejšnji načelnik g. R., so 15. maja trije delavci predložili g. načelniku prošnje za nastavitve, da jih odpošlje na direkcijo. Po delj časa so večkrat vprašali, ako je on

dokumente in prošnjo odposlal. G. načelnik pa je vsakokrat zagotavljal, da jih je odposlal in dobro poročil ter da bodo v kratkem nastavljeni. Ko je pa meseca maja 1926 nadomestoval gosp. načelnika drug uradnik, je pa slučajno našel navedene prošnje in dokumente v načelnikovi miznici, na kar jih je prizadetim vrnil. Torej po enem letu in večkratnem urgiranju od strani načelnika, da so dokumenti odposlani in priporočani, so vendar dokumenti mirno počivali samo v načelnikovi pisarni od dne izročitve do srečne vrnitve. Prizadeti so prepričani, da se imajo samo temu dogodku zahvaliti, da še sedaj niso nastavljeni. Zadnji čas je že bil, da je odrinil v pokoj, ker zdaj uživa sadove svojega dela v vili »Mojmir«. In kot tak se je še celo izrazil, kar se lahko dokaže, da bo on še zmiraj imel »besedo« v postaji. Prizadeti mu pa svetujejo, naj se ja nikdar več ne vmešava v postajne razmere, ker čas izrabljanja je že potekel in da si bodo znali prizadeti v ponovnih slučajih tudi pomagati.

Ljubljana gl. kol.

Na tukajšnjem kolodvoru opazujejo uslužbenci nekega gospoda, ki je menda nastavljen zato, da vrši posle šikaniranja. Ta gospodič, ki čuti v sebi ta poklic, da uslužbenec (ki so itak vsi prezaposleni vsak s svojim delom) šikanira, kjer le more. Vedno voha okrog po postaji in če le kje kakšno malenkost izsled, pa te napade s prav rovtarskimi izrazi, to pa ne glede na to, ali je za to upravičen ali ne. Usoja se nad uslužbenci, ki so dobili že sive lase v železniški službi.

Ta gospodič najbrže misli, da se človek začena še le pri maturitetnem izpitu.

Kdor le količkaj pozna postajo Ljubljana gl. kol., mora priznati, da se morajo uslužbenci vseh strok truditi z nadčloveško močjo, da obvladajo varnost in točnost prometa, pri vsem tem pazenju in skrbi pa ni nobeden uslužbenec več varen pred šikano tega gospoda.

Zatorej si osobje Ljubljana gl. kol. dovoljuje staviti vprašanje temu gospodu, kdaj misli opustiti svoje raznovrstne šikane, ker ako ta opomin pri njemu nič ne zaleže, bodo uslužbenci poskrbeli, da se mu odkaže kakšen posel v železniški službi, ki bo koristil železnici, šikane pa naj se opustijo. Da se pa osobje zavaruje najuspešnejše pred podobnimi slučajmi, svetujem vsemu osobju, da se oklene svoje razredno zavedne organizacije, ker le ona nas lahko obvaruje takih šikan kot jih taki gospodiči vršijo.

Celje.

Občni zbor podružnice Celje se vrši v nedeljo, dne 22. aprila 1928 v prostorih gostilne pri Zelenem travniku. Začetek točno ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo delegata centrale. 2. Poročilo funkcionarjev pripravljalnega odbora. 3. Poročilo preglednikov računa. 4. Volitev novega odbora. 5. Razno. — Vsi službe prosti sodrug, udeležite se občnega zbora točno in polnoštevilno. Poroča s. Korošec.

Poljčane.

Pri nas smo zopet vzpostavili vplačevalnico SZJ ter se zbudili iz mrtvila, ki je vladalo celo leto. Za nedeljo, dne 22. aprila 1928 popoldne ob pol 4. uri sklicujemo članski sestanek, na katerega vabimo tudi vse železničarje od Ponikve do Slov. Bistrice.

Poročal bo s. Blaž Korošec. Sestanek se vrši v prostorih hotela Josipa Mahorič v Poljčanah v bližini postaje.

Zidani most.

Sodrug, proletarci! Željezničarji! Žene, proletarke! Bliza se naš praznik dela, prvi maj; bliza se praznik naš vseh trpečih, izkoriščenih, kateri ginemo pod kapitalističnimi izjemnimi zakoni. Sodrug, proletarci, med nami ni nikake razlike. Proletarci, vsi enaki smo. Željezničarji, delavci,

žene proletarke Zidanega mosta in okolice, zavedajmo se, da je naša delavska dolžnost, da se zberemo na dan prvega maja vsi kakor en mož, da brez razlike, bodisi delavec, željezničar, uradnik, nameščenec, žena, hčerka proletarca, gremo vsi na shod, da skupno manifestiramo: za naše nam ugrabljene pravice, za 8-urni delovni čas. Vsi na shod, da zahtevamo naše pravice nazaj. Naj nas ne bo sram, da se pokažemo, koliko je nas gladnih in trpečih. Čas je, da se prebudimo iz tega zimskega spanja; spomlad je tukaj, kliža se praznik dela, prvi maj, ki nam kliče: ustanimo sužnji! Na delo, da dostojno proslavimo naš praznik, da ne zaostanemo za onimi proletarci, kateri se že danes na vso moč pripravljajo po vseh krajih sveta, da skupno manifestirajo za večji kos kruha in boljšo bodočnost. Toraj na delo, sodrug; na shod, da povemo onim, da tudi mi hočemo uživati človeku dostojno življenje. Živel mednarodni praznik dela, živel razredno zavedni željezničarji in družine, živel razredni boj! Na 1. maja priredi godba budnico z obhodom po Zidanem mostu v Radeče in nazaj. Ob 9. uri dopoldne pa se vrši javen delavski shod v prostorih gostilne Drobnič (Mozer).

Vijesti oblasnog sekretarijata Sarajevo.

Željezničari u odbranu svojih ustanova.

Revolt ogorčenih radnika sarajevske železničke radionice.

O nezadovoljstvu železničarskih radnika i jednog dela nameštenika, članova Konzuma i Zadruge za Odevanje, sa nelegalnim radom samozvane uprave tih ustanova, mi smo u prošlim brojevima »Ujed. Željezničara« opširno pisali i izneli tačnu sliku stanja u tim ustanovama sa objašnjenjem razloga tome nezadovoljstvu. Da ponovimo sa nekoliko reči te razloge.

Na jednoj anketi predstavnika stručnih organizacija Željezničara 11. jula 1926. godine, koja je bila sastavljena tako da je apsolutnu većinu delegata imalo Udruženje Nacionalnih Željezničara, ta većina je primila novopredložena pravila, koja: 1. predviđaju fuziju Konzuma i Zadruge za Odevanje; 2. isključuju iz prava da biraju i budu birani oni članovi zadruge, koji nisu uplatili ceo udeo i 3. da u skupštinu od 60 delegata ulazi samo 10 radnika. Od tada datira početak nezadovoljstva i nagomilavanja ogorčenja kod ogromne većine članstva tih združnih ustanova Željezničara. Pred mesec-dva dana iz sredine nezadovoljnih železničara formirao se je Akcioni Odbor, koji je za svoj rad dobio ovlaštenje od gotovo svih železničarskih radnika u Bosni i Hercegovini. Pre ne punih mesec dana taj je Akcioni Odbor tužio odbor te novoosnovane (fuzionisane) zadruge Okružnom Sudu radi nezakonitog rada. U tom vremenu zakazao je odbor Potrošačke Zadruge Željezničara i skupštinu delegata na 27. marta. Medutim Okružni Sud, po tužbi Akcionog Odbora, donosi pozitivnu osudu: zabranjuje rad odbora te zadruge, pa, prema tome, i održanje skupštine. Ali Vrhovni Sud tu odluku ništi još pre 27. III. i tako je zakazana skupština od 60 delegata 27. III. prepodne u zgradi Konzuma u Novom Sadu otpočela svoj rad. Otpočela, ali nije završila, jer se desilo ono čemu se odbor Potrošačke Zadruge nije ni u snu nadao...

Dan-dva pred zakazanu skupštinu među radnicima železničarima, koji su gotovo svi članovi tih združnih ustanova, vladalo je veliko interesovanje hoće li se skupština zbilja održati. Jer da se to: da li je održavanje skupštine dozvoljeno ili ne, nije znalo do u zadnji čas, videćemo iz sledećeg:

27. marta izjutra jedan član Akcionog Odbora, inače radnik u železničkoj radionici, odlazi upravniku radionice i moli ga za dozvolu da ode u zgradu Konzuma radi informacije hoće li se održati skupština ili ne. Po dobivenom odobrenju, drug Đurić odlazi na mesto gde je zakazana skupština. Tamo se od predstavnika vlasti informisao da do toga časa još nije bilo jasno hoće li se održati skupština ili ne. Kratko vreme iza toga rečeno mu je da je održavanje skupštine dozvoljeno. Drug Đurić odlazi tada ponovo upravniku radionice i traži dozvolu u ime svih radnika železničke radione da im se, kao zainteresovanim članovima, dozvoli odlazak na skupštinu. Gospodin upravnik je izjavio da on to pravo radnicima ne može zabraniti. Medutim u međuvremenu radnici su se već počeli okupljati i u grupama odlaziti pred zgradu Konzuma, gde se je za kratko vreme sakupilo preko 1000 radnika. Pošto su im organi vlasti u početku hteli sprečiti nlazak u zgradu, ogromna masa radnika energično je protestovala protiv toga zahtevajuć da i oni, sa punim pravom kao članovi zadruge, učestvuju na skupštini. U tom času pod pritiskom mase radnika pada ograda od taraba i radnici su za čas napunili sve prostorije Konzuma. Rad skupštine predstavnik vlasti tada prekida. Odbornici na skupštini ostadoše zapanjeni ne

Prvi maj, kot praznik dela, naj bo enoten nastop proletariata za izvedbo zakona o zaščiti delavcev!

znajući ni kuda će ni šta će. Masa radnika neprestano protuje protiv takvog rada skupštine. Padaju mnogi ogorčeni uzvici protiv rada pojedinaca. U toj opštoj vici odbornici i delegati, skupštinar, udaljuju se kroz špalir radnika i odlaze iz zgrade. Radništvo se uz burne proteste vraća na posao u železničku radionicu.

I sad se dešava jedna nezapamćena nezakonitost. Odbornici i delegati skupštine okupili su se u zgradi Železničke Direkcije i pod asistencijom organa vlasti nastavili su rad od vlasti raspuštene skupštine! Nastavili su rad na mestu i u zgradi gde skupština nije opšte zakazana! Veli se, čak, da se je od odbornika na skupštini u Novom Sadu čulo, kad su videli masu radnika pred sobom, da će oni održati skupštinu, pa makar u privatnom stanu g. Dr. Pavičića, koji je takođe bio, valjda kao advokat, prisutan toj skupštini.

Vesti u lokalnoj štampi da je rad skupštine tekao baš kao na danu nisu tačne. Naprimjer: delegat iz Doboja Jovanović, u početku rada skupštine, još pre prelaza na dnevni red, tražio je reč, ali mu odbor nije dao da govori, jer veli, — da oni (odbor) znaju šta će on reći! Takođe nije tačno da je g. Krečak predvodio radnike, već ih je, naprotiv, stišavao. Gospodin Krečak inače nije ni član Akcionog Odbora, već je baš član U. N. Z.

Skupština je, kako lokalna štampa donosi, završila »rad« i izabrala »nov« odbor. U taj »nov« odbor, uzgred rečeno, ušla su sva stara lica iz pređašnje uprave, jer su se mnogi delegati, kad su videli ogromno nezadovoljstvo radnika, ogradili da prime na sebe odgovornost i idu u upravu.

Rad skupštine je, veli se, završen, ali time nije uklonjeno nezadovoljstvo ogromne većine članova železničara, već je, naprotiv, to ogorčenje još više podjareno. A pri takvom raspoloženju ne može se očekivati da će se duhovi smiriti. Merodavne nadzorne vlasti, a u prvom redu g. Ministar Saobraćaja, dužni bi bili da o ovim pojavama ozbiljno poveru računa i preduzmu korake da se opravdano nezadovoljstvo železničara ukloni zavodenjem legalnog, statutarnog rada u združnim ustanovama železničara, koje će moći nadpredovati samo u tom slučaju ako jednako služe interesima svih železničara-zadruvara.

Лоше господарје на нашим железницима.

Ми смо у нашем листу већ неколико пута писали о лошем господарју на нашим железницима, а нарочито у сарајевској Главној Радионици. Сарајевска Главна Радионица изгледа да нема никакве контроле: код примања материјала појединци раде по својој вољи, не гледајући при томе да ли се тиме наноси некоме штета. Тако је концем 1926. и почетком 1927. године, фирма »Озрен« лиферовала 250 м³ храстовог дрвета, које Радионица треба за ступе особних вагона. Међутим то дрво је кроз напукло, квргато и труло, тако да се апсолутно не може употребити за ону сврху за коју је наручено. Скупиновојама је толико пута наређивано да дрво троше, али су они изјавили да је дрво лоше и да га не могу употребити. Међутим сада је дошло наређење да се дрво мора употребити и потрошити што пре.

Све су ово факта и има их још много, које нико не види, и то зато што то раде господа чиновници. Међутим виде се једино радници ако раде на својој организацији, како би се заштитили од разних шиканација. Потребно би било да једна комисија чим пре то дрво прегледа, јер, изгледа, да ће се оно изрезати, па ма то било и за гориво!

Strokovni vestnik.

Iz sekcije vlakospremnega osobja.

Vložene intervencije.

Dodelitev manipulanta k brzovlaklu 4 in 5. Generalni direkciji je bila predložena sledeča vloga:

Vlakovodje osebnih vlakov Ljubljane gl. so zaprosili pri direkciji državnih železnic v Ljubljani za podelitev manipulanta pri brzih vlakih št. 5 in 4 iz Ljubljane v Zagreb gl. in obratno. Direkcija drž. žel. v Ljubljani je z dopisom št. 1858-II-28 od 10. marca 1928 prošnje odklonila z motivacijo, da pri omenjenih brzih vlakih ni stvarne potrebe za dodelitev manipulanta. Ker je pri omenjenih vlakih do lanskega leta bil vedno manipulant in je tudi sedaj potreben, prosimo gospoda načelnika saobračajnega oddeljenja za podelitev istega in navajamo sledeče razloge:

1. Vlak št. 5 in 4 vozita na progi Jesenice Beograd, v Ljubljani gl. dobi vlak št. 5 še 6 voz zraven k garnituri iz Jesenic, vlakovodja mora vozove vpisati in bruto izračunati, med tem časom pa postajno osobje naloži prtljago v služ-

beni voz, in vlakovodja nima časa, da bi prtljago pregledal, ako je vse v redu, ter samo podpiše predajni seznam. Isto se dogaja v postaji Zagreb gl. pri vlaku št. 4.

2. Vlak št. 5 in 4 imata na progi Ljubljana gl. kol. — Zagreb gl. kol. dva službena voza in sicer enega na sklepu; voz s prtljago ostane na celi progi Zidanmost — Zagreb gl. kol. in obratno na sklepu, ter je prtljaga brez vsakega varstva in nadzorstva, zlasti pri event. počasnih voznjak izpostavljena tatvinam.

3. Ker vozita omenjena brzovlaka iz Zidanega mosta do Zagreba gl. v nočnem času, obstoji nevarnost, da se tat priklati v službeni voz in ukrade prtljago, katere je po večini od inozemskih potnikov in velike vrednosti.

Iz gori navedenih vzrokov je razvidno, da vlakovodje ne moremo odgovarjati za rednost in varnost prtljage, ter upamo, da bo g. načelnik saobračajnega oddeljenja naši prošnji ugodil in dal direkciji drž. žel. v Ljubljani nalog za podelitev manipulanta k omenjenim vlakom.

Direkciji Ljubljana se je predložilo sledeče vloge:

Dodelitev 4. moža vsem tov. vlakom.

Dodelitev 4 moža k zagrebškim vlakom je neobhodno potrebna. V smeri Zagreb je obremenitev tov. vlakov za stroje vrste 60 in 760, 820 in 920 ton; isto je v nasprotni smeri. To je od 100 do 120 osi. Pri taki delžini in teži vlaka je pač jasno, da ni tu nikake sigurnosti glede pravočasne zapazitve signalov od sosednjega moža na zavoru, ker znano se morajo vozovi uvrščati v vlak po rajonskih številkah, odnosno grupah. Pri tem se pa večkrat pripeti to, da so najtežje zavore v eni grupi, lahke in nerabne pa ravnotam, kjer bi se morale po predpisih z zavirači zasedati. Če bi se hotelo prometne predpise točno izvrševati, potem bi se moralo v zelo pogostih slučajih do eno tretjino tovara od vlaka odstaviti, da bi bilo osobje pravilno razdeljeno po zavorah ter vsaka grupa od zasedene do zasedene zavore zase zavrtla. Ta nedostatek ima za posledico tako pogosto trgiranje vlečne naprave. V splošnem je pa vlak z 800 in 900 tonami s 1 in 3 z ozirom na neverjetno število nerabnih zavorov in na neizrabljenost nosilne teže voz, le redkokedaj zavrt.

Da se ne zgodi več nepravilnosti in nesreč, je pripisovati edinole nadčloveški požrtvovalnosti osobja v izvrševanju svoje službe. Če se pa vendarle kaj pripeti, so krivi zgoraj omenjeni nedostaki.

Če naslov dobrohotno in strokovnjaško premotri naša tu navedena dejstva ter zraven še dejstvo, da onih par zaviračev, ki bi bili pri dodelitvi 1 in 4 stalno zaposleni pri prometu, v skladišču, ne napravijo niti ene desetinke one koristi železnici, kakor bi lahko pri prometu obvarovali pri večji varnosti upravo škode ravno vsled preje navedenih hib, bo to našo predstavko ugodno rešil.

Čin.

Zavlačevanje sestave ranga s strani direkcije nam je popolnoma nerazumljivo. Že pred enim letom nam je g. načelnik saobračajnega oddeljenja izjavil, da bo direkcija v kratkem izdala rang. ter predložila osobju na vpogled za eventualne pritožbe. Predložili smo tudi naše natančno formirane zahteve, kako si zamišlja osobje rang in katera načela naj bodo merodajna pri sestavi istega. Do danes nam ni direkcija nič odgovorila, odnosno nič izdala. Nasprotno si o tem predmetu izjave raznih funkcionarjev na merodajnih mestih pri premotnem oddelku nasprotujejo; ker osobje vsled neurejenega ranga trpi, zahtevamo ponovno, da naslov čimprej pristopi k rešitvi tega zla, ki za upravo ne more imeti nikake koristi, osobju pa neizmerno škoduje.

Izdelan rang se naj razpoloži po vseh domicilnih postajah, da zamore vsakdo staviti protipredloge, nakar naj se izdela definitiven rang.

Služba.

Radi dodelitve službe je osobje sklenilo staviti sledeči predlog:

Upošteva naj se šurni delovni čas, t. j. 30 odstotkov faktične službe, 50 odstotkov počitka doma in 20 odstotkov počitka zunaj. K faktični službi se naj šteje po eno uro prevzema in predaje vsakega vlaka, doma in zunaj. Nikakor ne moremo na račun našega počitka od zunaj prevzemati in predajati vlakov, za kar je osobito za vlakovodje 1 ura premalo. Ravnotako se naj v službeni čas všteje šola. Po novem se zahteva 5 ur mesečne šole. Ne ugovarjamo, da je šola za podučevanje nujna potreba, pač pa opozarjamo na dejstvo, da šola nima in ne more nikdar imeti tistega uspeha, kot se ga od nje pričakuje, če pride osobje v šolo neodpočito in vsled tega ne sledi poduku z isto pažnjo in prisotnostjo duha, kot je za tako težko in odgovornostno polno snov vlakospremne službe potrebno. Vsled tega naj ima osobje mesečno 2 prosta dneva za obisk šole. Le na ta način si bo osobje lahko pridobilo potrebno strokovno znanje in le v tem slučaju bo uprava upravičena klicati na odgovornost uslužbenca za morebitne pogrške, če bo tudi ona natančno vršila svoje obveznosti napram osobju.

Prepise ostalih vlog smo itak že poslali vsem podružnicam, kjer obstoja vlakospremno osobje.

Občni zbor vlakospremnega osobja je končno sprejel tudi sledečo resolucijo:

Vlakospremno osobje iz Ljubljane, zbrano na rednem letnem občnem zboru v Ljubljani dne 24. marca 1928,

konstatira:

1. da do danes še ni izplačana diferenca uslužbencem na novi zakon o državnem prometnem osobju, da si je že sedaj aktualna izmenjava sedanjega zakona;

2. da se pavšal za službeno obleko, ki je itak nezadosten, ni podelil nenastavljenemu osobju, zaviračem in tudi ne onim nastavljenecem, ki so v letu 1927 po 1. aprilu 1927 dobili podeljeno kako obleko, ne oziraje se na kateri termin;

3. da doslej še ni preskrbljen potreben kredit za izplačilo 20odstotne eksekutivne doklade v letu 1928 in leta 1929 za one, ki kot nenastavljenci vrše službo eksekutivnih uslužbencev;

4. da doslej še ni regulirano izplačilo kilometraže, kot je bilo predlagano od osobja.

Na osnovi prednjih konstatacij občni zbor soglasno sklene sledečo

resolucijo:

1. da se poskrbi potreben naknaden kredit za izplačilo diferenc;

2. da se pavšal za službeno obleko izplača vsem, neoziraje se na čin in kategorijo, kateri niso vse službene obleke v redu prešli. Pri izmeni pravilnika o službeni obleki naj se določi pavšal v taki izmeri, da bo zadostoval za nabavo vse obleke. Pavšal se mora brezpogojno podeliti tudi vsem zaviračem, ker se morajo smatrati za dnevničarje, dasi niso kot taki imenovani, ker stalno vrše službo nastavljenecv ter jih uprava vedno lahko smatra za dnevničarje;

3. da se urgira naknaden kredit za izplačilo 20odstotne eksekutivne doklade za bodoče budžetsko leto tudi za zavirače;

4. da se sistem kilometraže spremeni v sistem urnine po predlogu SZJ;

5. da se ukrene vse korake, da se oprostí obdavčenja tudi kilometraže, ker je ta pravzaprav le odškodnina za ločeno gospodinjstvo ter težko in naporno službo ob vsakem času torej oneroznega značaja.

Življenje zaviračev.

Človek, ki nima pojma, kako se nam železničarjem godi, bi mislil, da se nahajajo železničarji države SHS v raj. In če tako misli, mu ne moremo zameriti, ker pač ni informiran o nas in o našem raju. Mi sami pa, kot železničarji, pač bore malo storimo, da bi oni, ki imajo stalno z železnico opravka in široka javnost vedela, kako se godi onim, katerim je izročeno v varstvo in odgovornost ogromno narodno bogastvo, ter življenje vsega potujočega občinstva.

Na železnici imamo več kategorij uslužbencev. Najprej se hočem pečati z ono kategorijo, ki je žel. upravi najbolj pri srcu (glede izžemanja namreč), to so zavirači.

Kaj je zavirač? Ko je pomožni žel. delavec prebil v skladišču nekaj mesecev, zelo pogosto tudi nekaj let in če ima izredno dober vid in posluh, ter je tudi drugače popolnoma zdrav, brez najmanjše telesne hibe, se ga izvežba v prometni službi in dobi »časen« naslov pomožnega zavirača. S tem se je tudi pričela življenja trnjeva pot. Pomožni zavirač je prav za prav vprezna živina na železnici. Kadar je močan tovorni promet, se ga podi od vlaka na vlak brez odmora. Ko pa ni prometa, pa hajdi nazaj v skladišče, kjer se ga zopet nesramno izrablja, ker so gotovi gospodje in negospodje (priganjači-mnenja, da se je pri vožnji odpočil. In ti dragi bralec, ki nisi železničar, si boš mislil: »Saj to pa res ni hudo, peljati se s tovornim vlakom na zavori, posebno če je lepo vreme.« Počakaj malo, prijatelj. Najprej moraš vedeti, da je ravno ob času lepega vremena, t. j. v pomladi in poleti navadno najslabši promet. V jeseni in zimi pa najjačji. Ko pa tudi v skladišču ni dela, pa grejo prevažat gramoz. To pomeni, da je zavirač prebil ravno najslabši čas zunaj pri prometu, čase lepega vremena pa v skladišču. In ni ravno šala, slabo prehranjen in še slabše oblečen voziti se na razbiti zavori, kjer ti prepriha, premoči in mraz pretresa kosti tvojeja rojstva, celih 10 do 14 uri nepretrgoma. Največkrat pa premika v medpostajah, skače in rine vozove, da je ves vroč in potem pa brž na zavoro, na preprih. Na ta način si menda utrjuje zdravje. Pa to še ni vse. Takle pomožni zavirač je največkrat dodeljen k nabiralnemu vlaklu. Tak nabiralni vlak odhaja iz Ljubljane ali pa iz drugih izhodnih po-

staj v tistih jutranjih urah, ko še naše dobro civilno ljudstvo plava v najlepših sanjah. Na vseh vmesnih postajah pa premika ta zavirač, razklada, doklada, prenaša sode od petroleja, olja, zaboje in vreče in železo itd. In največkrat se že naše občinstvo zopet s kurami vred spravlja spat, ko jo ta zavirač pridrsa v končno postajo v Jesenice, Novomesto ali Zidanmost itd. Moker je do kože, povrhu pa marogast kot cebra od oljnatih sodov, od vreč v moko itd. Ves ta čas pa ni zavžil nič gorkega, ne gorkega pa prokleta malo, razen prahu in dežja. Sedaj, ko je za danes opravil, si bo sam skuhal krompirjevo juho, ki bo pa — nezabeljena . . .

Gotovo si že, dragi bralec, videl pri tovornih vlakih človeka, ki je železničarju nekoliko podobno oblečen. Je pa zamazan in strgan, kot vaški berač. Obleko ima marogasto, od pet do glave se menjajo rujave, temne in bele lise in bil bi najboljši strašilo ptičem v vinogradu ali na njivi. Vidiš, to je zavirač drž. železnice kraljevine SHS.

Pa boš zopet ugovorjal, češ, saj mu da železnica obleko in če je ta umazana in raztrgana, pa dobi drugo. Res je to. Obleko nam pa železnica res da . . . ampak, oprostí prijatelj, samo na papirju. Mora pa takle zavirač biti najmanj 16 dni v mesecu pri prometu, da dobi obleko, odnosno pavšal — na papirju. Da pa takih, ki bi bili 16 dni v mesecu, pri vožnji ni, se nas pridno pošilja v skladišče. Za obleko pa, dragi prijatelj, kredita nima . . . Nema ga niti za višje uslužbenke, poduradnike, uradnike, kaj še le za nas vprežno živino . . . V lanskem budžetu so imeli vsaj toliko kredita, da so kupili papir, na katerega so napisali, da dobimo obleko, če bo kredit . . .

Letos pa ni niti za tisti papir kredita.

Res so se tam dol v Belem gradu znajdlí velik gospod, ki so za tega prvega za samim ministrom, ter so napisali dolgo pismo nam železničarjem za novo leto, da moremo biti lepo in snažno oblečeni, da bomo naredili na tuje potnike dober vtis. Pri tem so menda mislili tudi na nas vprežno živino. Ko bi ta gospod hoteli enkrat priti k nam, ter si nas ogledati, bi jih mi prosili, naj se seznanijo z gospodom Kreditom, ki je zakonski sin gospoda Budžeta in oba morata biti tam dol doma, nekje pri Belem gradu.

Zopet boš, dragi bralec, ugovarjal, hudiča vendar, saj imate vendar lepe plače in kilometrino povrh! Saj si lahko sami kupite obleko za službo . . . O ja, prijatelj! Tisto pa! Plače imamo pa zares lepe in še lepšo kilometrino. To drži. Sedaj pa poslušaj! Povprečno imamo zavirači po 3—3.50 Din na uro. Računa se pa 8 ur dnevno, tudi če se voziš 10—14 ur dnevno. To je torej 24—28 Din na dan ali 700—800 Din mesečno. Sedaj pa še kilometrino seveda. Če celi mesec pridno vozim, prevozim s tovornim vlakom povprečno 2000 km. Od km 9.50 par, t. j. 180—200 Din mesečno. To so dohodki zavirača brez odbitkov. Sedaj pa odbitki: Bolniški fond, provizijski sklad, davki, ki jih je menda 4 vrste in kazni, za zbiranje budžeta, znašajo 80—120 Din mesečno, tako da 900 Din nikdar nobeden ne dobi izplačano. Imamo pa družine. Pred dvema leti smo še imeli eksekutivne doklade, ki so znašale do 20 odstotkov od zaslužka. Ker so pa učeni in pismeni gospodje tam dol v Belem gradu pogruntali, da je zavirač pri železnici povsem nepotreben element, so nam te doklade vzeli, drugače bi baje prišel g. Budžet v konkurs. Pa zdi se nam, da gremo vzlic temu, da so nam vzeli, navzdol. Tako, dragi bralec! Danes sem ti dokazal, da je zavirač pri drž. železnici v Jugoslaviji ena, vsega zavida-nja vredna eksistenca. To je namreč kategorija, iz katere se spopolnjuje ves ostali kader prometne službe. Skoro bi te pozabil povedati, da mora takle zavirač biti tudi precej kun-

Vsedelavski izlet v Sarajevo se vrši dne 28. V. 1928, to je na binškošni pondeljek!

šten. Znat mora cel koš predpisov, signalov, okrožnic itd. Od samih predpisov in okrožnic se mu v glavi meša in ko se vleže ter zaspi, jih še v spanju ponavlja.

Najbližji sorodnik zavirača je sprevodnik tovara. Pred kratkim, mogoče še pred leti, je bil še zavirač, pa so ga nastavili, to se pravi, imenovali so ga za zvančnika II. kategorije. Delo opravlja isto kot zavirač. Razlika je samo ta, da se ga z drugim nazivom zmerja in ima tudi na rokavu znak, da je nekaj več. Pri plači je le mala razlika. Razlika je pa tudi v tem, da so ga pri obleki, če je že več let nastavljen, že večkrat ogoljufal, ker je že večkrat zmanjkalo g. Budžeta. Potem je razlika še v tem, da mora sprevodnik tovornih vlakov še več znati kot za zavirač. Saj jih mučijo z učenjem celo leto vsak prosti dan in s snovjo, ki jo rabi vendar samo vlakovodja, ki je pa vsekakor ugledna in visoka oseba, ki pa mora biti še posebno učen. Pa o tem prihodnjič. — Sprevednik Janez.

Sekcija premikalno-kretniškega osebja.

Konferenca kretniškega in premikalnega osebja v Mariboru se je dne 11. marca t. l. pretvorila pravzaprav v konferenco postajnega osebja sploh. Poleg kretniškega in premikalnega osebja ter blokovnikov so se udeležili konference še telegrafisti, svetilničarji in vozovni zapisovalci.

Soglasno so bile sprejete sledeče zahteve:

1. glede službene obleke da se pavšal primerno poveša in izplačuje tudi nenastavljenim kretnikom in premikcem ter ostalim kategorijam;

2. da se vozopisce, svetilničarje in telegrafiste uvrsti med eksekutivno osebje;

3. da se prevede nadpremičake, nadkretnike in one premikače in kretnike, ki vrše službo nadkretnikov in nadpremičakov, v I. kategorijo zvančnikov;

4. da se vse one, ki so že eno leto na sistemiziranem mestu, nastavi;

5. da se sistem kilometrine spremeni in za vse postajno osebje pavšalira;

6. da se redno podaljšujejo prosti dnevi;

7. da se svetilničarje prevede v II. kategorijo zvančnikov;

8. da se podeli nočne doklade vsemu osebju, ki vrši nočno službo;

9. izplačuje naj se 20odstotna eksekutivna doklada vsem onim, ki vrše službo eksekutivnih nastavljenecv;

10. pri podelitvi naravnih stanovanj naj se upošteva v prvi vrsti velike družine.

Poleg tega so se obravnavale lokalne razmere zlasti iz Zidanega mosta in Maribor gl. kol. in drugih postaj ter so se sklenili predlogi glede izmene zakona. Končno se je sklenilo telegrafiste in vozovne zapisovalce priključiti sekciji kretniško-premikalnega osebja.

Prepise vseh glavnih vlog dostavimo te dni vsem večjim podružnicam, da z njimi seznanijo uslužbenecv.

Hočemo delovno obleko...

Novi delavski pravilnik je ovrgel vse obljube, ki so jih dajali razni gospodje od načelnikov do ministra radi naše delovne obleke.

Južna železnica je dajala obleko in preračunano po valuti dosti boljše plačo in vendar je obratovaha z velikim dobičkom. Državna železniška uprava pa je pri zadnjih pravicah delavstva nastopila zelo diplomatično: vzela je osebju — delavcem in profesionistom — delovno obleko, češ, za ujo ni kredita ter žal ne moremo dati obleke, ker jo pravilnik o službeni obleki ne predvideva. Izdelali bomo delavski pravilnik in tam bo obleka predvidena in jo boste dobili. Delavski pravilnik je izšel in se zopet sklicuje glede obleke, da se bo obleka izdajala po pravilniku o službeni obleki, ki pa jo za delavce in profesioniste v delavnicah, kurilnicah, sekcijah in postajah ne predvideva. Na ta način se je delavstvo izigralo, da bo za vedno oropano delovne obleke.

Savez železničarjev Jugoslavije je poleg svojih zahtev glede izmene delavskega pravilnika (kjer smo postavili zahtevo, da se ima delovna obleka uvesti v pravilnik) postavil zahtevo, da se naj na novo izdela pravilnik o službeni obleki, v katerem naj se zagaranira delovna obleka tudi delavcem in profesionistom. Istočasno pa smo podvzeli korake tudi za one profesioniste-strokovnike v kurilnicah, ki so bili nastavljeni kot zvančniki ter so marsikateri izgubili na plačah in dopustih; sili se jih k čezurnemu delu, delu ob nedeljah in praznikih; vse to brez vsake odškodnine in sedaj pa se jim še enostavno reče, da se jim ne da službene obleke, ker so slučajno izpuščeni v pravilniku o službeni obleki. Za te strokovnike smo postavili zahtevo na generalni direkciji, da izda odlok, da se pavšal 600 Din za nabavo obleke izplača vsem strokovnikom.

Kaj je z delavskim pravilnikom?

Ogromno nezadovoljstvo, ki ga je izzval novi delavski pravilnik med delavskimi množicami, niso mogli pomiriti gotovi gospodje, ki so ta pravilnik hvalili kot pravi čudež in velikansko dobroto.

Čez noč so začeli govoriti o reviziji pravilnika ter še vedno varajo ubogo delavstvo z visokimi zlatimi plačami, velikimi pokojninami, da bi na ta način še za par mesecev odgodili neizogiben krah, ki ima priti. Obljubili so ljudem izplačilo s 1. jan. 1928, nato so te »diference« preložili na 1. april. Sedaj pa stoje na robu prepada, kamor so privlekli delavstvo z lepimi besedami in obljubami.

V generalni direkciji iščejo sedaj očeta tega delavskega pravilnika, za katerega naenkrat noče biti nikdo odgovoren. Generalna direkcija je izdala odlok, da se uveljavljene pravilnika do nadaljnjega odgodi ter se je formirala posebna komisija, ki naj izdela predloge za izmenjavo in uveljavljene pravilnika. Delavstvu se sedaj pri zaprtih vratih ob asistenci najvišje beograjske železniške birokracije pripravljajo nov nasilen udarec — izdelava se tak pravilnik in odredbe, ki bodo v skladu z odobrenimi krediti. Mesto povišanja plač se pripravljajo znižanje plač (kar bodo dali plačo v »zlati« valuti) ter redukcija delavskega staleža. Po izkušnjah iz leta 1926-27 so krediti za delavce povprečno 25—35 odstotkov preniko odmerjeni, kar smo v eni zadnjih številkih ugotovili in to zmanjšanje kreditov se namerava prevaliti izrecno na delavstvo.

Savez železničarjev Jugoslavije je takoj, čim je zaznal za ta nov atak na izkoriščano delavstvo, poslal na merodajna mesta energičen protest z zahtevo, da se naj takoj skliče anketa zastopnikov delavskih organizacij, ki naj o spremembi pravilnika definitivno sklepa. Istočasno pa smo poslali tudi zahtevo, da naj se takoj zahteva odobritev naknadnih kreditov za delavske plače, da se ne bo delavstva zopet reduciralo, oziroma pošiljalo na brezplačen dopust.

Delavci in profesionisti, na plan za svoj obstoj — vsi v organizacijo!

Progovni obhodniki — doklade za obhod proge. — Izplačilo nočnih doklad.

Dne 14. jan. 1928 je vložil na našo inicijativo s. Petejan upit na ministra saobračaja glede nočnih doklad in doklad za progovne obhodnike, kjer se je zahtevalo:

1. Sprememba pravilnika o nočnih dokladah v tem smislu, da bi se nočna doklada izplačala vsemu osebju, ne oziraje se ali so nastavljeni ali delavci, ki vrše službo v turnusih in toraj delajo nočno službo (sprememba § 55 pravilnika).

2. Izplačilo potnega pavšala po Din 300 oziroma 350 progovnim obhodnikom, ki vrše redni obhod proge po 10 do 20 km v eni turi.

Gospod minister saobračaja je na ta upit dal sledeči odgovor:

Gospodine Poslaniče.

Na Vaše pismeno pitanje, koje ste mi izvolili uputiti 14. jan. 1928. g. preko Predsedništva Narodne Skupštine, odnosno tumačenja »Pravilnika o sporednim prinaldežnostima železničara«, čast mi je odgovoriti Vam sledeče:

Pravilnik o sporednim prinaldežnostima železničara ima se tumačiti onako kako isti glasi. U tom pogledu jasno je, koje će osoblje primati do datak po čl. 55. Pravilnika o sporednim prinaldežnostima. Novo tumačenje, koje mi Vi predlažete moglo bi se čak i usvojiti kada bi bilo umesno i sa formalne tačke gledišta. Jer ja nemam prava da menjam pravilnik o sporednim prinaldežnostima, već je to u nadležnosti Ministarskog Save-ta.

Moja je nadležnost samo da se staram o tačnoj primeni ovog Pravilnika i zbog toga mi je čast izjaviti u pogledu drugog pitanja, odnosno isplate putnih paušala, da će se spremi pismo za Oblasne Direkcije i za tražiti izveštaj o tome, kako se u pojedinim Direkcijama postupa sa isplatom pomenutog paušala, kako bi se u ovom slučaju moglo izdati jedno-obrazno upustvo, kako da se pomenuta isplata dalje vrši.

Izvolite, Gospodine Poslaniče, primiti uverenje moга osobitnog poštovanja.

Ministar Saobračaja.

Iz odgovora se jasno vidi, da generalna direkcija ne misli urediti

vprašanja nočnih doklad tako, kakor bi bilo edino pravično, ampak da hoče pretežno većino osebja oropati nočnih doklad, češ saj kretnik, premikač, sprevodnik itd. itak že dobi kilometražo, progovni čuvaj kako za porniško doklado, delavci pa tako nimajo druge pravice, kot da smejo za nizko plačo delati.

Zahteva Saveza je in bo, da se morajo dati nočne doklade vsem, ki vrše nočno službo.

Glede pavšala za progovne obhodnike (drugi del ministrovega odgovora) pa ponovno opozarjamo direkcijo, da pošlje poročilo, ki bo v prid progovnim obhodnikom, katerim se sedaj godi največja krivica.

Progovni obhodniki zahtevajo izplačilo obhodnikov doklad v smislu določb čl. 16 in 40 pravilnika o sporednih prinaldežnostih.

Sodrugil Organizirani v močni razredni organizaciji si bomo naše pravice priborili; če pa bo skoro polovica stala izven organizacij, nešteto pa se jih skrivalo v zavetju upravnih organizacij, bomo zgubili še to, kar imamo.

Vsi v USZJ!

Iz Maribora, podružnica I.

Dne 24. marca t. l. so se vršile v delavnici Maribor volitve obratnih zaupnikov. Rezultat je pokazal popoln poraz žute in črne organizacije, čeprav so te organizacije že pred volitvami preskrbele, da se je po vsej Sloveniji raznesla vest, da je naši podružnici odbila zadnja ura ter da ne bomo dobili niti dveh delavskih zastopnikov. Toda na to so dobili dne 24. marca t. l. odgovor, kateri jim še danes neljubo zveni po ušesih. Pokazali smo, da ima delavstvo mariborske delavnice zaupanje edino v naš USZJ ter da je celo že delavstvo iz vrst UJNZB sito obljub in zagotovil, ki so jih njim vdajali kar z veliko žlico ter da je končno le uvidelo, da je edino naš Savez tisti, ki je in bo branil interese železniških delavcev in nižjih uslužbenecv in ne mogoče UJNZB, ki zastopa samo interese višjih upravnih funkcionarjev. Naš Savez je prevzel rad to težko nalogo, braniti bedno železničarstvo kljub temu, da ga preganjajo ne le žute in črne organizacije, temveč tudi uprava (dokaz odpust sodruka Stanka in drugih), in bo podvzel vse korake, ki so mu na razpolago, da reši bedno železničarstvo. Da pa je res edini branitelj bednih železničarjev, je pokazal jasno, ko je nastopil kar najenergičnejše proti uveljavljenju reakcionarnega delavskega pravilnika ter tudi uspel. Kaj pa je delalo UJNZB? Ravno nasprotno; hvalilo je ta pravilnik kot njen produkt v svojem glasniku in celo v meščanskih časopisih ter nas nazivalo razdirače in ne vemo kaj vse. Sklicevalo je sestanke in shode ter hotelo prepričati delavstvo, da je ta pravilnik dober in hvalevreden in da ni povoda za odklonitev istega. Se le ko je uspešno našemu Savezu spravili luč tudi med v UJNZB organizirane delavce, so uvideli ti gospodje, da so razkrinkani ter da jim je naš Savez preprečil ta ostuden namen, so kar naenkrat začeli tudi oni ta pravilnik kritizirati. Predsednik mariborske podružnice UJNZB je šel celo tako daleč, da je na enem našem protestnem shodu povdarjal, da tudi oni niso kukavice ter da bodo znali obračunati s tajnikom, ki je baje ta članek na lastno pest v glasniku Udruženja razglasil. Lepo, toda vprašati je treba tovariša predsednika, kakaj je tudi on hvalil ta pravilnik po različnih železničarskih shodih; ali morda ni toliko razsoden, da bi bil uvidel, da pomeni tak pravilnik pogin delavcu. Če je to slučaj, potem ga je moral o tem še le naš Savez podučiti, kajti v nasprotnem slučaju bi bilo smatrati, da je tudi on pomagal farbati uboge železničarje ter spraviti v bedo, iz katere bi se ne mogli nikdar več dvigniti.

Vidite, cenjeni sodrug, vse to in še marsikaj drugega so že uvideli naši delavci v delavnici ter prišli do končne odločitve, podpirati naše akcije, ki niti ena še ni bila proti interesom delavstva in nižjih uslužbenecv. S tem je tudi usoda UJNZB v naši delavnici zapečatena ter upamo, da se bo isto v najkrajšem času tudi v drugih službenih edinicah zgodilo.

Vam pa, sodrug, kličemo: V boj zoper žolto in črno nevarnost! Posnemajte nas in videli boste, da bo tudi beda železničarjev kmalu končala!

Vsedelavski izlet v Sarajevo se vrši dne 27. in 28. maja.

Iste dni se bo vršila v Sarajevo plenarna seja Ujed. Saveza Železničarjev Jugoslavije.

Istočasno se bo vršil tudi redni letni občni zbor Bos. Herc. Saveza Železničarjev — naših bosanskih sodrugov ter se bo izvršila pretvoritev v oblastni sekretariat.

Opozarjamo vse podružnice in zaupnike na te prireditve s prošnjo, da se jih v čim večjem številu udeleže. Pošljite takoj prijave, da zamoremo ukreniti vse potrebno in preskrbeti za povratek po morju (iz Dubrovnika do Splita) potrebne vozne ugodnosti, prenočišča in po ceni prehrano v Sarajevo.

Udeleženci iz ljubljanske direkcije naj se javijo direktno na centralo, iz zagrebske pa na sekretariat v Zagreb.

Vsi, ki se udeležite, zaprosite takoj pri direkciji prosto vozovnico, veljavno za brzovlak, za progo od domovne postaje ali Ljubljana—Brod—Sarajevo—Dubrovnik in za nazaj Split—Karlovac—Ljubljana.

Vestnik „Svobode“.

Plenarna seja širšega odbora »Svobode«

je sklicana za nedeljo, dne 22. aprila ob 10. uri dopoldne v Ljubljani na Marksovem trgu 2-II z dnevnim redom:

1. Poročilo o organizacijskem in finančnem stanju »Svobode«.

2. Formiranje podvez in ujedinenje z društvu izven »Svobode«.

3. Letošnje prireditve »Svobode«, zlet v Studencih, proslava 10-letnice Cankarja, 100-letnice Tolstoja, 60-letnice Sinclair-a.

4. Razno.

Ta konferenca ima napraviti prve sklepe o reorganizaciji Zveze in o ujedinenju Zveze pevskih društev in drugih delavskih kulturnih organizacij s »Svobodo«. Vse podružnice se pozivajo, da v svojem lastnem interesu izpolnijo vsa navodila in zahteve, ki jih je pismeno sporočil centralni odbor.

Posmrtnina in podpora.

Od 1. januarja t. l. pa do 29. februarja (v dveh mesecih) se je podelila članom

a) Posmrtnina:

	Din
Starček Ivan, premikač, Ljubljana (dedičem)	500.—
Mikisch Ivan, kovač, Maribor I (vdovi)	500.—
Paitler Anton, ključavničar, Maribor I (po umrli ženi)	250.—
Cvetnić Barbara, Sisak, po umrlem možu	500.—
Sevcov, Sarajevo (po umrli ženi)	450.—
Burkelja Alojz, pom. del., kurilnica I, Ljubljana (po umrli ženi)	250.—
Kirschner Anton, ključavničar, Maribor I (dedičem)	350.—
Ogrin Ivan, želez. delavec, Borovnica (po umrli ženi)	500.—

b) Podpora:

	Din
Žvagen Peter, prog. del. v pokoju, Moste	100.—
Hauptman Franc, ključ., kurilnica I, Ljubljana	300.—
Kukovič Franc, Maribor III	150.—
Leskovic Andrej, nadkret., Ljubljana	250.—
Železnik Alojz, premikač, Zidani most	200.—
Munda Ivan, pom. delavec, Maribor III	200.—
Leveč Ivan, svetilničar, Ljubljana	100.—
Jenko Lovro, mizar, kurilnica I, Ljubljana	100.—
Brezavšek Franc, mizar sig. sekcija, Ljubljana	200.—
Vidmar Marija, vdova, Logaete (izredna podpora)	200.—
Štrakl Franc, delavec, Maribor I	200.—
Zirma Ivan, premogar, Šesence	200.—
Kahlíč Lavoslav, Sisak	150.—
Vovk Franc, prog. del., Lesce	200.—
Slabe Tomaž, pom. zavirač, Dol. Logatev	200.—
Tilkovič Stjepan, sprev., Zagreb	200.—
Marn Fran, skl. delavec v. p., Sevnica ob Savi	200.—
Kržič Ivan, Borovnica, brezposebna podpora, ker je že več mesecev brez službe, ker se še zopetni sprejem s službo vsled boleznih ni odločil, dobiva pa nezgodno rento mesečno 170 Din	200.—

Skupaj 6.700.—

31. decembra 1927 izplačano 79.725.—

Vsega skupaj 86.425.—

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem centralni upravi SŽJ, posebno pa tajniku sodr. Stanku za njegov trud in nasvete, ki mi jih je dajal, da se mi je vendar enkrat popravila krivica, ki se mi je pri prevedbi storila. — Ker pa kroži govornica, da je to zasluga poslanca Žebota, izjavljam, da g. Žebota sploh ne poznam in nisem nikoli po njem spraševal, kakor tudi ne ž njim govoril. — Ivan Samuda, vlakov. činov. III., Maribor gl. kol.